

Ministerie van Economische zaken en Klimaat
Mevrouw mr. drs. M. Keijzer
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Excellentie,

Ondergetekenden, organisaties uit de digitale economie, richten zich tot u met een urgent verzoek om regie te nemen met betrekking tot de aanleg en landing van nieuwe intercontinentale connectiviteit. In het AO Digitalisering van maart jl. riep u het bedrijfsleven op zich te melden indien zij problemen zien aangaande deze kwestie. Wij zien dat de positie van Nederland als wereldwijd digitaal knooppunt en data distributiepunt onder druk staat. De nationale belangen zijn groot. Zowel het vestigingsklimaat van Nederland voor digitale ondernemingen, onze positie als digitale datahub als de soevereiniteit van onze digitale infrastructuur staan op het spel.

Digitale handelsroutes

Zeekabels en intercontinentale digitale verbindingen over land zijn de moderne handelsroutes. Economische clusters ontstaan vooral langs handelsroutes. Dat was al zo bij de Zijderoute, en geldt ook voor mainports als Schiphol en de Rotterdamse haven. Dit is niet anders bij digitale zee- en landverbindingen. Regio's met zulke rechtstreekse digitale verbindingen zijn aantrekkelijke vestigingsplaatsen voor datacenters. Met daarin aanbieders van digitale diensten die zo hun content en toepassingen snel en tegen lage kosten aan de rest van de wereld kunnen leveren.

Net zoals bij de fysieke knooppunten heeft dat grote spill-over effecten. Nederland heeft zich met de aanlanding van enkele belangrijke zeekabels en verbindingen naar het Europese achterland kunnen ontwikkelen tot een wereldwijd toonaangevend digitaal knooppunt. Rond de Metropoolregio Amsterdam en op andere locaties in Nederland is een divers ecosysteem van digitale aanbieders ontstaan. De aanlanding van zeekabels op verschillende locaties biedt kansen voor de verdere ontwikkeling van deze en nieuwe clusters. Daarbij gaat het niet om netwerk capaciteit an sich, maar om een groter nationaal belang. Een positie als grote internationale datahub biedt Nederland de kans zich verder te ontwikkelen als sterk economisch cluster in een digitale wereldeconomie. Meerdere onderzoeken bevestigen dit beeld.¹

Bestaande intercontinentale zeekabels die nu in Nederland aanlanden kunnen door verouderde technologie over enkele jaren niet meer concurreren met nieuwe kabels die door andere Europese landen aangetrokken worden, en zullen wegens ouderdom buiten bedrijf gaan. Nederland moet nu actie ondernemen, zoals ook andere Europese overheden doen, om de positie van digitale hub ook voor de lange termijn te behouden. Dat is nodig om een aantrekkelijk vestigingsland te blijven voor buitenlandse techbedrijven en om zo de concurrerende positie van Nederlandse digitale spelers en hun gebruikers in de digitale wereldeconomie te behouden.

Veranderend speelveld

Het speelveld van 30 jaar geleden is sterk veranderd. Destijds werden de intercontinentale datakabels aangelegd door consortia waarin partijen met een duidelijk nationaal belang, zoals KPN, France Telecom, Deutsche Telekom of BT, en wetenschappelijke netwerken zoals SURF, betrokken waren. Tegenwoordig zijn grote Amerikaanse of Chinese tech- en contentbedrijven de

---

¹ <https://www.dhpa.nl/wp-content/uploads/2020/03/De-toekomst-van-de-digitale-economie.pdf>
https://www.cbs.nl/-/media/_pdf/2016/40/measuring-the-internet-economy.pdf
<https://www.dinl.nl/wp-content/uploads/2016/11/17112016-Dutch-Digital-Infrastructure-Report-2016.pdf>

dominante partijen. Zij maken andere afwegingen dan de traditionele telecombedrijven en begeven zich in andere gremia, wat grip op het waarborgen van de strategische belangen van Nederland sterk heeft veranderd. Het huidige speelveld is te veelomvattend en kapitaalintensief voor Nederlandse spelers om hierin nog zelfstandig te kunnen acteren. Overheden in andere Europese landen herkennen de verschuivingen in dit speelveld en zetten zich nu in om nieuwe kabels naar hun land te halen, om daarmee ook een positie te verwerven als datahub. Ook in Nederland is coördinatie vanuit de overheid nodig wegens de grote *nationale* belangen.

Risico's voor Nederland

Door het uitblijven van nieuwe verbindingen dreigt Nederland op een zijweg te belanden van de handelsroutes in de digitale wereldeconomie. Wanneer Nederland geen deel meer uitmaakt van de hoofdroutes, verliest Nederland ook de functie van datahub en digitale doorvoerhaven. Daarmee wordt Nederland minder aantrekkelijk voor tech- en andere bedrijven om zich hier te vestigen en verschuift het zwaartepunt van data en digitaal aanbod naar andere Europese landen.

Bij verlies van directe intercontinentale verbindingen over zee ontstaan ook risico's voor de soevereiniteit van digitale infrastructuur. Het leidt tot verminderde regie over onze internationale verbindingen door een grotere afhankelijkheid van grote techbedrijven en invloeden van andere landen. Dit is een ongewenst scenario.

Tot slot

Het belang van directe intercontinentale connectiviteit overstijgt bedrijfs- of sectorbelangen en vraagt, gezien het nationale belang, om actieve betrokkenheid van de overheid, middels beleid, regie en een internationale zichtbaarheid. Omdat u vanuit het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat de coördinatie voert over de digitaliseringsagenda van Nederland treden wij graag met u in overleg over de knelpunten (zie bijlage), die wij zien in het behoud en onderhoud van Nederlands digitale handelsroutes, om te bespreken hoe we samen in een publiek-private samenwerking de belangen van Nederland kunnen dienen.

Met vriendelijke groet,

Ondertekenaars van deze brief

Initiatiefnemers

**Stichting Digitale
Infrastructuur Nederland**

**Dutch Data Center
Association**

Fiber Carrier Association

Medeondertekenaars

NBIP

Nikhef

NL-ix

NL Digital

NLNet

NOM

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Penta Infra

Relined

SIDN

Smartdc

Systemec

SYSTEMEC

The Hague Security Delta

VVR

Ziggo / Vodafone

